

**LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS
KAUNO APYGARDOS SKYRIUS**

S P R E N D I M A S

2026 m. birželio 1 d. Nr. 21RE1- (AG1-188/08-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė, pranešėja), Lionelos Gelmanienės ir Daivos Bereikienės,

sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei,

dalyvaujant pareiškėjai (duomenys neskelbtini),

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka (naudojant vaizdo konferencijų įrangą ir vaizdo konferencijų platformą Microsoft Teams) išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinė paramos skyriaus 2026-04-22 sprendimo Nr. 62-5-1333 „Dėl prašymo“ (toliau – ir Skundžiamas sprendimas) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja (duomenys neskelbtini) (toliau – ir pareiškėja) skundu Komisijos prašo: *„Panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Socialinė paramos skyriaus 2026-04-22 sprendimą Nr. XII-1215 [Komisijos pastaba – Nr. 62-5-1333] ir įpareigoti instituciją per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.“*

Skunde nurodo, kad kreipėsi į Socialinės paramos skyrių Kaune dėl paramos socialinio būsto nuomai. Pažymi, kad pareiškėjai parama nebuvo suteikta, nes jai nuosavybės teise priklauso butas (duomenys neskelbtini), Kaune, kuriame be pareiškėjos ir jos dviejų vaikų (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini), gyvena pareiškėjos tėtis bei pareiškėjos močiutė (uzufukto teise).

Paaiškina, kad „vienas pareiškėjos sūnus turi I neįgalumo grupę, kitas sūnus abiturientas, taigi, (duomenys neskelbtini) kv. m ploto bute gyvena penki asmenys, tai pareiškėjos vertinimu, neatitinka higienos normų ir šeimos poreikių. Mažasis sūnus dėl savo negalios pasižymi dideliu judrumu, sensoriniu jautrumu ir dažnais emocijų proveržiais. Tai tiesiogiai neigiamai veikia kartu gyvenančios močiutės sveikatą. Ankšta erdvė neleidžia izoliuoti triukšmo šaltinių, todėl nuolat kyla šeimyniniai konfliktai, o močiutės sveikata dėl streso silpnėja. Neįgaliam sūnui gydytojų yra paskirtos priemonės lavinimui (veiklos sienelė, batutas), tačiau dėl vietos stokos jų įrengti neįmanoma. Taip yra pažeidžiamas vaiko interesas, gauti tinkamą reabilitaciją ir priežiūrą. Vyresnysis sūnus yra abiturientas. Esamoje aplinkoje (triukšmas, vietos stoka, nuolatinė įtampa) jis neturi jokių sąlygų ruoštis egzaminams, kas riboja jo ateities galimybes.“

Pareiškėja pažymi, kad yra vieniša mama, auginanti du vaikus, kurių vienas turi sunkią negalią, todėl prašo pagalbos.

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodo, kad pareiškėja kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės administraciją (toliau – ir Atsakovė, Savivaldybė) 2026-04-15 su prašymu skirti paramą būstui išsinuomoti (toliau – ir Prašymas), kurio 3 punkte pareiškėja nurodė, kad jos šeimą sudaro 3 nariai: (duomenys neskelbtini); 5 punkte pažymėjo, jog jos šeimos 2025 kalendoriniais metais deklaruotas turtas (įskaitant gautas pajamas): deklaruotas turtas sudaro (duomenys neskelbtini) Eur, deklaruotos pajamos – (duomenys neskelbtini) Eur. Skundžiamu sprendimu pareiškėjos Prašymas buvo netenkintas, nes ji neatitiko Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 9 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Atsakovė paaiškina priežastis, dėl kurių pareiškėja nebuvo įrašyta į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą: buvo nustatyta, kad pagal 2025 m. turto deklaraciją pareiškėjos šeimos pajamos sudarė (duomenys neskelbtini) Eur, o turto vertė – (duomenys neskelbtini) Eur, t. y. viršijo Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatytą turto ribą (168 VRP – 39 144 Eur); buvo nustatyta, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso (duomenys neskelbtini) kv. m būstas, kurio vienam šeimos nariui tenkantis plotas viršija Įstatyme nustatytą normą.

Pasisakydama dėl pareiškėjos skundo turinio Atsakovė pažymi, kad Kauno miesto savivaldybėje parama būstui išsinuomoti, asmenims teikiama vadovaujantis Įstatymu ir Kauno miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. T-218 (toliau – Aprašas). Taip pat Atsakovė cituoja Įstatymo 9 straipsnio 1 dalį; 11 straipsnio 3 dalies 2 punktą, 2 straipsnį, remiasi Aprašo 5 ir 14 punktais.

Atsakovė akcentuoja, kad pareiškėjos nurodomos aplinkybės dėl sudėtingos šeiminės situacijos, neįgalaus vaiko poreikių, gyvenamojo ploto trūkumo bei kartu gyvenančios močiutės sveikatos būklės yra suprantamos, tačiau jos savaime nesudaro pagrindo suteikti teisę į socialinio būsto nuomą. Teisė į paramą būstui išsinuomoti nustatoma tik pagal Įstatyme įtvirtintus objektyvius kriterijus, įskaitant šeimos sudėtį, deklaruotą turtą, pajamas ir nuosavybės teise turimą būstą. Nurodo, kad nagrinėjamu atveju nustatyta, kad pareiškėjos deklaruoto turto vertė ((duomenys neskelbtini) Eur) viršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytą ribą (168 VRP – 39 144 Eur), taip pat pareiškėjai nuosavybės teise priklauso (duomenys neskelbtini) kv. m būstas, kurio vienam šeimos nariui tenkantis plotas viršija Įstatyme nustatytą normą, todėl pareiškėja neatitinka Įstatymo 9 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

Pabrėžia, kad pagal Įstatymo 2 straipsnyje įtvirtintą šeimos sąvoką, vertinant teisę į paramą būstui išsinuomoti atsižvelgiama ne į visus faktiškai kartu gyvenančius asmenis, bet į asmenis, kurie pagal įstatymą laikomi šeimos nariais. Nurodo, kad nagrinėjamu atveju pareiškėja Prašyme nurodė tik save ir savo du vaikus, pareiškėjos tėvas ir močiutė prašyme nebuvo nurodyti kaip šeimos nariai, todėl Atsakovė neturėjo teisinio pagrindo jų įtraukti vertinant pareiškėjos teisę į socialinio būsto nuomą. Taip pat nurodo, kad pareiškėjos močiutė, gyvenanti būste uzufrukto teisės pagrindu, nepatenka į Įstatyme apibrėžtą šeimos sudėtį, todėl negali būti laikoma šeimos nare. Dėl to Atsakovė pagrįstai vertino pareiškėjos šeimą kaip sudarytą iš pareiškėjos ir jos dviejų vaikų.

Pažymi, kad net ir tuo atveju, jei vertinant pareiškėjos teisę į socialinio būsto nuomą būtų atsižvelgta į visus jos nurodomus kartu gyvenančius asmenis, tai nepaneigtų aplinkybės, jog pareiškėjos deklaruoto turto vertė viršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytą ribą. Pagal Įstatymo 9 straipsnio 1 dalį teisė į socialinio būsto nuomą suteikiama tik asmenims ir šeimoms, atitinkantiems visas Įstatyme nustatytas sąlygas, todėl vien pareiškėjos nurodomos faktinės gyvenimo aplinkybės nesudaro pagrindo tenkinti jos Prašymą. Atsakovė, remdamasi aktualiu Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išaiškinimu bei Lietuvos administracinių ginčų komisijos praktika, nurodo, kad nagrinėjamu atveju pareiškėja neatitiko Įstatyme nustatytų kriterijų, todėl Atsakovė neturėjo teisinio pagrindo tenkinti jos Prašymo.

Atsiliepime pasisakydama dėl Skundžiamo sprendimo panaikinimo, Atsakovė cituoja Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnį, remiasi aktualia teismų praktika ir nurodo, kad Atsakovė priėmė teisėtą ir pagrįstą sprendimą, jo naikinti nėra pagrindo, todėl pareiškėjos skundą prašo atmesti.

Komisijos posėdyje pareiškėja paaiškino, kad, nors ir turi nuosavybės teisę butą, tačiau negali juo laisvai disponuoti, nes nustatyta uzufrukto teisė močiutei. Nėra galimybės parduoti butą ir nupirkti du mažesnius butus. Sąlygos gyventi tokiame bute penkiems asmenims yra netinkamos, daro neigiamą poveikį ir močiutės, ir neįgalaus vaiko sveikatai.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Skundžiamo sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Dėl ginčui spręsti aktualių faktinių aplinkybių. Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2026-04-15 pateikė Savivaldybės Socialinės paramos skyriui Prašymą dėl paramos būstui išsinuomoti. Prašyme nurodė, kad būstas reikalingas 3 asmenų šeimai, kurią sudaro (duomenys neskelbtini). Prašė įrašyti pareiškėjos 3 asmenų šeimą į Asmenų ir šeimų turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo grupę pažymėtą 1.4 papunktyje – Neįgaliųjų, asmenų, sergančių lėtinių ligų, įrašytų į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, sunkiomis formomis, ir šeimų, kuriose yra tokių asmenų. Prašymo 4 punkte nurodyta, jog pageidauja, kad būtų išnuomotas socialinis būstas Dainavos, Eigulių, Kalniečių, Šilainių mikrorajonuose, I, II, III aukšte. Prašyme nurodė šeimos 2025 kalendoriniais metais deklaruotą turtą (įskaitant gautas pajamas): deklaruotas turtas – (duomenys neskelbtini) Eur, deklaruotos pajamos – (duomenys neskelbtini) Eur (Metinė gyventojų (šeimos) turto deklaracija).

Savivaldybės Socialinės paramos skyrius 2026-04-22 sprendimu Nr. 62-5-1333 Prašymo netenkino. Skundžiamame sprendime pareiškėjai išaiškino, kad parama būstui išsinuomoti, asmenims teikiama vadovaujantis Įstatymu ir Aprašu. Teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus Įstatymo 9 straipsnyje nurodytus reikalavimus: 1) Gyventojų turto deklaravimo Įstatyme nustatyta tvarka deklaruoti turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių; 2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teisę būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų (arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinų metrų, Jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtine liga, įrašytas į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma.

Skundžiamame sprendime nurodė, kad prie prašymo pateiktose (duomenys neskelbtini) šeimos ir (duomenys neskelbtini) Metinėse gyventojų (šeimos) turto deklaracijose, pildytose 2026-03-10 ir 2026-04-09, nurodytos pajamos už 2025 metus yra (duomenys neskelbtini) Eur, o turtas (duomenys neskelbtini) Eur. Suma viršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatytą metinį turto dydį – dviejų ar trijų asmenų šeimos, gyvenančios Kauno miesto savivaldybėje, turtas neturi viršyti 168 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžių (VRP yra 233 Eur), t. y. 39144 Eur ($168 \times 233 = 39144$).

Skundžiamame sprendime taip pat nurodė, kad VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro pažymos socialinei paramai gauti 2026-04-15 duomenis, pareiškėja nuosavybės teise turi butą (duomenys neskelbtini), Kaune, kurio naudingas plotas - (duomenys neskelbtini) kvadratiniai metrai bei paaiškino, kad vadovaujantis turimais duomenimis, pareiškėjos turtas

viršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatytą metinį turto dydį (duomenys neskelbtini) Eur; kad pareiškėja neatitinka Įstatymo 9 straipsnyje nurodyto reikalavimo, turi nuosavybės teise būstą, tenkantį vienam asmeniui daugiau nei 14 kvadratinį metrų.

Minėtų duomenų pagrindu priimtas Skundžiamas sprendimas, kuriuo pareiškėjos Prašymas įrašyti jos trijų šeimą į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą, nepatenkintas.

Pareiškėja Skundžiamo sprendimo neteisėtumą grindžia tuo, kad jos nuosavybės teise turimas (duomenys neskelbtini) kv. m. būstas neatitinka šeimos poreikių, nes jame faktiškai gyvena penki asmenys – ji, du jos vaikai (vienas turi sunkią negalią), jos tėvas ir uzufrukto teise gyvenanti močiutė, todėl pareiškėjos nuomone, Skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas ir jos Prašymas turi būti išnagrinėtas iš naujo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Įstatymas, Aprašas, taikytinos VAI, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) nuostatos ir kiti teisės aktai.

Įstatymo paskirtis – nustatyti paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas (Įstatymo 1 straipsnio 1 dalis).

Įstatymas reglamentuoja teisę į fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančio būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją. Pagal Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktą, tokią teisę turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus.

Parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintais principais: 1) lygiateisiškumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama užtikrinant asmenų ir šeimų lygybę; 2) socialinio teisingumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama asmenims ir šeimoms, įvertinus jų turimą turtą, gaunamas pajamas ir kitus su asmens bei šeimos socialine padėtimi susijusius veiksnius; 3) pasirinkimo – paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas paremtas teise asmenims ir šeimoms rinktis vieną iš kelių paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti formų; 4) veiksmingumo ir efektyvumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama siekiant didinti asmenų ir šeimų, pagal šį įstatymą turinčių teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, motyvaciją integruotis į darbo rinką ir racionaliai naudoti turimus išteklius.

Įstatymo 4 straipsnyje nustatytos už paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti atsakingos institucijos – šio straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad Savivaldybės taryba atlieka šiame įstatyme nustatytas funkcijas. Savivaldybės administracija, be kita ko, nustato, ar asmenys ir šeimos turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (Įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 1 punktas).

Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktas nustato, kad parama būstui išsinuomoti teikiama nuomojant socialinį būstą. Savivaldybės administracija nustato, ar asmenys ir šeimos turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti. Parama būstui išsinuomoti teikiama nuomojant socialinį būstą (Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktas).

Įstatymo 2 straipsnio 11 punkte įtvirtinta šeimos sąvoka, kuri numato, kad šeima – sutuoktiniai, asmenys, sudarę registruotos partnerystės sutartį, ir, jeigu turi, jų vaikas (vaikai) iki 18 metų ar (ir) vaikas (vaikai) iki 18 metų, kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), taip pat susituokęs asmuo ir su juo teismo sprendimu dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium likęs (likę) gyventi jų vaikas (vaikai) iki 18 metų ar (ir) vaikas (vaikai) iki 18 metų, kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), arba vienas iš tėvų, globėjų (rūpintojų) ir jo vaikas (vaikai) iki 18 metų ar (ir) vaikas (vaikai) iki 18 metų, kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), asmenys, teismo sprendimu pripažinti šeimos nariais. Į šeimos sudėtį taip pat įskaitomi nesusituokę ir savo vaikų neauginantys pilnamečiai vaikai iki 24 metų ir (ar) pilnamečiai vaikai iki 24 metų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta rūpyba, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose mokyklose, bendrojo ugdymo mokyklas ar profesinio mokymo įstaigas baigę pilnamečiai vaikai ir (ar) pilnamečiai vaikai, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta rūpyba, nuo bendrojo ugdymo mokyklų ar profesinio mokymo įstaigų baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos, neįgalieji, gyvenantys kartu su savo

tėvais, taip pat globėjai (rūpintojai) su kartu gyvenančiais globojamais (rūpinamais) asmenimis, kuriems yra nustatyta globa (rūpyba), kartu gyvenantys sutuoktinių, asmenų, sudariusių registruotos partnerystės sutartį, ar asmens tėvai, jeigu visi šie asmenys yra nurodyti prašyme suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti.

Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenys ir šeimos, atitinkantys šio įstatymo 8, 9 ar 10 straipsnyje nustatytus reikalavimus, norėdami gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, kreipiasi į savivaldybės administraciją pagal Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka asmens (šeimos atveju – vieno iš šeimos narių pasirinktinai) deklaruotą gyvenamąją vietą, o jeigu asmuo deklaruotos gyvenamosios vietos neturi, – į savivaldybės, kurioje yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, pateikdami socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti.

Įstatymo 9 straipsnio 1 dalis numato, kad teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus: 1) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių; 2) neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinų metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma.

Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatose nurodyta, kad teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurių Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoto turto vertė ir pajamos, pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnį įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šių dydžių: dviejų ar trijų asmenų šeimos, gyvenančios Vilniaus miesto ar rajono, Kauno miesto ar rajono, Klaipėdos miesto ar rajono, Palangos miesto ar Neringos savivaldybėje, grynosios metinės pajamos – 91 VRP dydžio ir turtas – 168 VRP dydžių.

VSĮ 6 straipsnio 15 dalyje nurodyta, kad paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka yra savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta)) savivaldybės funkcija.

VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 23 punkte nustatyta, kad sprendimų dėl savivaldybės būsto ir socialinio būsto fondo sudarymo (statybos, pirkimo ir kitų) tvarkos, būsto suteikimo tvarkos ir nuomos mokesčio dydžio priėmimas, kitų sprendimų, numatytų Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, priėmimas yra viena iš išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų.

Įgyvendindama įstatymų leidėjo suteiktą diskreciją, vadovaudamasi VSĮ 16 straipsnio 2 dalies 31 punktu ir 18 straipsnio 1 dalimi, Įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 3 punktu ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio 8 dalimi, Kauno miesto savivaldybės taryba patvirtino Aprašą.

Aprašas, reglamentuoja Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų nuomos tvarką ir sąlygas (Aprašo 1 punktas) ir jis privalomas šeimoms ir asmenims, turintiems teisę į paramą būstui išsinuomoti (Aprašo 2 punktas).

Aprašo 5 punkte nurodyta, kad teisę į paramą socialiniam būstui išsinuomoti turi asmenys ir šeimos, atitinkantys Įstatymo 9 straipsnyje nurodytus reikalavimus.

Aprašo 14 punktas nurodo, kad Socialinio būsto paramos teikimo procedūrų vykdytojas, išnagrinėjęs gautą prašymą ir pateiktus dokumentus ir nustatęs asmens teisę į socialinio būsto nuomą, per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos įrašo asmenį į Sąrašą Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) arba pateikia motyvuotą atsisakymą įrašyti į Sąrašą.

Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo dėl to, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso (duomenys neskelbtini) kv. m butas, esantis (duomenys neskelbtini), Kaune.

Bylos duomenys patvirtina, kad Atsakovė, prieš priimdama Skundžiamą sprendimą, atliko teisės normose nustatytas procedūras, kurios privalomos atlikti iki priimant galutinį sprendimą dėl įrašymo į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą. Savivaldybės Socialinės paramos skyrius pagal turimus VI „Regitra“, VI „Registrų centras“, Nekilnojamojo turto pažymos socialinei paramai gauti duomenis, Gyventojų registro duomenis ir Metinės gyventojų (šeimų) turto deklaracijos duomenis, vertino pareiškėjos turtinę padėtį – turimo nekilnojamojo turto vertę ir piniginių lėšų dydį ir pagal turimus (gautus) duomenis apskaičiavo pareiškėjai taikomą piniginių lėšų normatyvo dydį, kurio pareiškėja šioje byloje neginčija. Komisija taip pat neturi pagrindo abejoti šių duomenų teisingumu.

Komisijos vertinimu, Skundžiamame sprendime Atsakovė tinkamai taikė aktualų teisinį reguliavimą, buvo tinkamai išaiškinta apskundimo tvarka bei aiškiai ir nedviprasmiškai nurodytos Prašymo netenkinimo priežastys: pareiškėjos turimo deklaruoto turto dydis (duomenys neskelbtini) Eur viršija nustatytą metinį turto dydį, pagal Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punktą (dviejų ar trijų asmenų šeimos, gyvenančios Kauno miesto savivaldybėje, turtas neturi viršyti 168 VRP dydžių (VRP yra 233 Eur), t. y. 39144 Eur ($168 \times 233 = 39144$)), taip pat pareiškėja neatitinka Įstatymo 9 straipsnio reikalavimų, kadangi nuosavybės teise turi (duomenys neskelbtini) kv. m būstą, kurio daugiau nei 14 kv. m tenkantis plotas vienam šeimos nariui, viršija Įstatyme vienam asmeniui nustatytą normą.

Aptariamam atveju, Savivaldybė rėmėsi Įstatyme pateikta šeimos sąvoka, priešingų įrodymų pateikta nebuvo, todėl pareiškėjos nurodyti argumentai dėl sudėtingos šeiminių situacijos, neįgalaus vaiko poreikių, gyvenamojo ploto trūkumo bei kartu gyvenančios močiutės sveikatos būklės nagrinėjamu atveju savaime nesudaro pagrindo suteikti teisę į socialinio būsto nuomą. Teisė į paramą būstui išsinuomoti nustatoma tik pagal Įstatyme įtvirtintus objektyvius kriterijus, įskaitant šeimos sudėtį, deklaruotą turtą, pajamas ir nuosavybės teise turimą būstą.

Komisija pažymi, kad Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos teisei į socialinio būsto nuomą yra kumuliatyvios, todėl asmuo ar šeima turi atitikti visus šioje teisės normoje nurodytus reikalavimus. Neatitikimas bent vienai iš šių sąlygų sudaro savarankišką pagrindą atsisakyti įrašyti asmenį ar šeimą į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą.

Komisijos vertinimu, kitaip elgtis Atsakovė neturi teisinio pagrindo. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas – „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (žr., pvz., LVAT 2010-02-01 sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-35/2010, 2015-12-14 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015).

Taigi, byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, kad priimdama Skundžiamą sprendimą Atsakovė vadovavosi Įstatymo bei Aprašo nuostatomis. Skundžiamas sprendimas priimtas vadovaujantis Įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, kuri nustato, kad teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus šioje dalyje nurodytus reikalavimus ir Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatomis, kur nurodyta, kad teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurių Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoto turto vertė ir pajamos, pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnį įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, grynosios metinės pajamos – 91 VRP dydžio ir turtas – neviršija 168 VRP dydžių.

Nagrinėjamu atveju byloje nustatyta, kad pareiškėjos šeimos 2025 metų deklaruoto turto vertė yra (duomenys neskelbtini) Eur. Kauno miesto savivaldybėje gyvenančiai dviejų ar trijų asmenų šeimai taikomas Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatytas turto dydis yra 168

VRP, t. y. 39 144 Eur. Taigi pareiškėjos deklaruoto turto vertė viršija Įstatyme nustatytą dydį. Vien ši aplinkybė reiškia, kad pareiškėja neatitinka Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto reikalavimo, todėl atsakovė neturėjo teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjos prašymo.

Pareiškėjos argumentai, kad jai nuosavybės teise priklausančiame bute faktiškai gyvena penki asmenys, nepaneigia atsakovės atlikto vertinimo teisėtumo. Pareiškėja 2026-04-15 prašyme nurodė, kad būstas reikalingas 3 asmenų šeimai. Todėl atsakovė pagrįstai vertino pareiškėjos šeimą kaip 3 asmenų šeimą pagal Įstatymo 2 straipsnio 11 dalyje įtvirtintą šeimos sąvoką ir prašyme pateiktus duomenis. Pareiškėjos tėvo ir uzufrukto teise bute gyvenančios močiutės faktinis gyvenimas tame pačiame būste savaime nesudaro pagrindo juos įtraukti į pareiškėjos šeimos sudėtį socialinio būsto nuomos teisės nustatymo tikslais, jeigu jie nėra nurodyti prašyme kaip šeimos nariai ir nėra nustatyta, kad jie atitinka Įstatyme įtvirtintą šeimos nario sampratą.

Aplinkybė, kad pareiškėjos močiutė bute gyvena uzufrukto teise, savaime nekeičia pareiškėjos nuosavybės teisės į butą fakto ir nepaneigia Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkto taikymo. Šiai teisės normai reikšminga tai, ar pareiškėja Lietuvos Respublikos teritorijoje turi nuosavybės teise būstą ir koks šio būsto naudingasis plotas tenka vienam prašyme nurodytos šeimos nariui. Kadangi pareiškėjai priklausančio buto naudingasis plotas yra (duomenys neskelbtini) kv. m, o prašyme nurodyta 3 asmenų šeima, vienam šeimos nariui tenka apie 16,75 kv. m. Šis dydis viršija net ir Įstatyme nustatytą 14 kv. m ribą, taikomą tais atvejais, kai šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtine liga.

Komisija atkreipia dėmesį, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje ne kartą yra akcentavęs būtinybę viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymo viršenybės (teisėtumo) principo, nurodydamas, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu (turi remtis įstatymu ir atitikti jo reikalavimus), viešojo administravimo subjektų veikla turi būti vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (žr., pvz., LVAT 2006-07-25 sprendimą administracinėje byloje Nr. II-2/2006; 2008-11-28 sprendimą administracinėje byloje Nr. I444-4/2008; 2010-11-26 sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-1486/2010, 2023-11-29 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1486-442/2023). Viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, laikytini neteisėtais ir toks pažeidimas laikytinas esminiu, sudarančiu savarankišką pagrindą panaikinti administracinį aktą (žr., pvz., LVAT 2022-09-07 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-481-502/2022; 2022-09-28 administracinėje byloje Nr. eA-510-502/2022; 2023-05-24 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-778-662/2023).

Atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektui, todėl savo veikloje (t. y. priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis VAĮ nuostatomis. Taigi, atsakovė, priimdama Skundžiamą sprendimą, turėjo įvertinti aplinkybę, ar pareiškėja turi teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, ar atitinka visus Įstatyme nurodytus reikalavimus. Atsakovė įvertinusi faktą, kad pagal Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punktą pareiškėjos turimo deklaruoto turto dydis viršija nustatytą metinį turto dydį ir neatitinka Įstatymo 9 straipsnio reikalavimų, kadangi nuosavybės teise turi butą, kurio plotas tenkantis vienam šeimos nariui, viršija Įstatyme vienam asmeniui nustatytą normą, turėjo priimti sprendimą netenkinti pareiškėjos prašymo.

Taigi, atsakovė nustačiusi, kad pareiškėjos šeimos deklaruotas turtas viršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatytą dydį, o pareiškėja nuosavybės teise turi būstą, kurio vienam prašyme nurodytam šeimos nariui tenkantis naudingasis plotas viršija Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą ribą, pagrįstai sprendė, kad pareiškėja neatitinka Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų teisei į socialinio būsto nuomą. Pareiškėjos nurodytos socialinės ir šeiminės aplinkybės, nors ir reikšmingos jos faktinei gyvenimo situacijai, nesuteikia atsakovei teisės nukrypti nuo imperatyvių Įstatymo reikalavimų.

Vertinant Skundžiamo sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAI 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAI 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus.

Apibendrinama nustatytas faktines aplinkybes ir nurodytus teisinius argumentus, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamas sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais), priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto, atitinka individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus bei formalius reikalavimus sprendimo įforminimui, jame nurodyta tinkama apskundimo tvarka. Remdamasi anksčiau išdėstytu nagrinėjamam ginčui aktualių teisiniu reguliavimu ir byloje nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamo sprendimo turinys leidžia Komisijai daryti išvadą, jog Atsakovė nepažeidė VAI nustatyto išsamumo principo ir VAI 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų. Atsakovė Skundžiamame sprendime nurodė esmines Skundžiamam sprendimui priimti įtakos turėjusias aplinkybes ir ginčo santykius reglamentuojančius teisės aktus, t. y., kad pareiškėja neatitinka visų Įstatymo 9 straipsnyje nurodytų reikalavimų ir konkrečių Įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkto nuostatų, kurių pagrindu Atsakovė priėmė Skundžiamą sprendimą. Skundžiamo sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjai suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą. Iš pareiškėjos skundo Komisijai turinio spręstina, kad pareiškėja suprato Skundžiamo sprendimo turinį ir Prašymo netenkinimo priežastį, tačiau laiko ją netinkama. Skundžiamas sprendimas savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams, Komisija nenustatė, kad jį priimant būtų pažeistos pagrindinės procedūros, kurios užtikrina visų objektyvių aplinkybių įvertinimą ir administracinio sprendimo pagrįstumą, todėl nėra teisinio pagrindo naikinti Skundžiamo sprendimo pareiškėjos skunde nurodytais argumentais.

Atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamas sprendimas neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, todėl jo naikinti pareiškėjos skunde nurodytais motyvais nėra pagrindo, kaip ir nėra pagrindo įpareigoti Atsakovę priimti naują sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Daiva Bereikienė